

Läkemedelsinteraktion eller biverkan av Lapacho-te?



Kan Lapacho-te interagera med anti epileptika eller prednisolon? Kan Lapacho-te verka kramptröskelsänkande?

Frågan gäller en patient som behandlas för partiell komplex epilepsi och reumatisk sjukdom, som läst att Lapacho-te är bra mot reumatisk ledvärk, och börjat använda det. Patienten tyckte att hon kunde reducera prednisolondosen från 7,5 till 5 mg, och få samma effekt, när hon drack Lapacho-te under ungefär en månad. Däremot fick patienten känningar av sin epilepsi men inga krampanfall. Aktuella läkemedel är fenytoin, gabapentin, prednisolon, diklofenak med flera. Vid uppföljning efter läkarbesöket framkom att patienten slutat använda Lapacho-teet. Ungefär samtidigt slutar hon ta diklofenak på grund av magont. Patienten har inte haft känningar av kramp sedan hon slutade ta teet. Enligt läkemedelslistan sattes diklofenak in för 1,5 år sedan. Patienten fick för några år sedan en liknande reaktion (kramper) av fiskolja (omega-3), vilken gick tillbaka vid utsättning. Ingen förklaring kunde återfinnas i litteraturen

SVAR: SUSANNE WESTMAN, leg apotekare/**RUNE DAHLQVIST**, överläkare, ELINOR (Umeå), maj 2008
Drugline Nr: 23650

Vid sökning på Internet framkommer att Lapacho-te säljs under många olika namn, däribland Ipe roxo, Pau d'arco och Tahebo [1]. Teet tillverkas av innerbarken från olika arter av *Tabebuia*-släktet.



Lapacho-te är barken från *Tabebuia*-släktet.

mängd av naftokinonen lapachol. Växten/teet påstås kunna stärka immunförsvaret, ha positiv effekt vid cancer, motverka infektioner, reumatism, med mera. Oftast administreras växten som te [1]. Lapachol och andra naftokinoner (som antas vara aktiva substanser) löser sig dock dåligt i vatten. Växten säljs som te, men även som tabletter.

I nuläget finns ingen klinisk dokumentation som stödjer teets medicinska användning [1]. Viss forskning pågår kring dess antineoplastiska och antimikrobiella egenskaper, särskilt kring substansen lapachol. Bland biverkningar som beskrivits för växtextraktet och framför allt substansen lapachol finns förlängd protrombintid, illamående, kräkningar, diarré och mild yrsel [1].

Vid litteratursökning i Medline via PubMed framkommer ingen information om eventuell interaktion mellan Lapacho-te och läkemedel, eller ökad kramppenägenhet/epilepsi i samband med Lapacho-te. Litteratursökning försvåras av att så många olika namn används för denna växtberedning.

Generellt är kunskapen kring interaktionsrisker mellan växtberedningar och läkemedel mycket bristfällig. Till skillnad från registrerade läkemedel innehåller naturläkemedel och naturmedel en mängd olika ämnen, inte bara en aktiv substans. Innehållet av ämnen kan dessutom variera mellan olika produkter, och även från burk till burk. Ämnens farmakologiska, toxiska och farmakokinetiska effekter är till största del okända. Naturprodukter kan interagera med läkemedel genom att olika substanser kan öka eller minska aktiviteten av leverns läkemedelsmetaboliserande enzymer, vilket medför lägre eller högre koncentrationer av läkemedel som används samtidigt.

Det kan inte uteslutas att Lapacho-te interagerat med den aktuella patientens anti epileptika, och gett patienten epi-

leptiska känningar. Läkemedel med smalt terapeutiskt intervall, till exempel anti epileptika, är mer känsliga för interaktioner än andra läkemedel. En annan möjlighet är att teet haft en kramptröskelsänkande effekt. Att patientens epileptiska känningar försvunnit efter utsättning stärker misstankarna om att teet skulle kunna ligga bakom dessa besvär.

Huruvida det är en läkemedelsinteraktion, en antiinflammatorisk effekt av växtberedningen eller en naturlig variation i sjukdomsförloppet som gjort att patienten kunnat gå ner i prednisolondos, går i nuläget inte att uttala sig om.

Det är känt att diklofenak kan sänka kramptröskeln och ge kramper [2]. Enligt patientens läkemedelslista sattes dock diklofenak in 1,5 år innan patienten började få epileptiska känningar, vilket talar mot att diklofenak skulle ligga bakom patientens besvär.

Lapacho-te marknadsförs mot cancer och det är känt att vissa cancerpatienter använder sig av naturpreparat, som skulle kunna påverka deras läkemedelsbehandling [3]. Cytostatika har i likhet med anti epileptika smalt terapeutiskt intervall, och är därigenom särskilt känsliga för läkemedelsinteraktioner.

För att öka kunskapen kring interaktioner med läkemedel och biverkningar av olika växtberedningar är det viktigt att läkare rapporterar in misstänkta fall till de regionala biverkningsenheterna för vidare utredning. Förutom användningstid, annan läkemedelsbehandling och användning av andra hälsokostprodukter, kan även produktens namn och dos vara av intresse.

Sammanfattningsvis kan man misstänka att intag av Lapacho-te i det aktuella fallet antingen kan ha interagerat med patientens anti epileptika eller haft en kramptröskelsänkande effekt.

REFERENSER:

1. Pau d'arco [updaterad 2002-12, hämtad 2008-04-24]. Alternative Medicine Evaluations. AltMed-Dex System. Thomson MICROMEDEX, Greenwood Village, Colorado.
2. Voltaren. FASS.se. Läkemedelsindustriföreningen, LIF [uppdaterat 2007-05-08, hämtat 2008-05-13] <http://www.fass.se>
3. Malekzadeh F, Rose C, Ingvar C, Jernström H. Naturläkemedel och hormonpreparat – potentiell risk för bröstcancerpatienter. Studie kartlägger bruk av medel som kanske motverkar behandlingen. *Läkartidningen*. 2005;102(44): 3226-8, 3230-1.

■ Under vinjetten »Läkemedelsfrågan« publiceras ett urval av de frågor som behandlats vid någon av de regionala läkemedelsinformationscentralerna (LIC), som hjälper sjukvårdspersonal, apotek och läkemedelskommittéer när medicinska läkemedelsproblem uppstår i det dagliga arbetet. Frågorna har sammanställts vid Karolinska Universitetssjukhuset av med dr Mia von Euler och farm mag Marine Andersson, avdelningen för klinisk farmakologi. Svaren, som är evidensbaserade och producentobundna, publiceras även i databasen Drugline. Frågor kan ställas till regionala LIC – telefonnummer finns på www.lic.nu